СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 10. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 14. січня, 1929. VOL. XXXVII. No. 10. Jersey City, N. J., Monday, January 14, 1929. THREE CENTS.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА

СІМ ОСІБ ЗГИНУЛО, А ОДИН ЛЕТУ[illegible]АНЕНИЙ. ПРИЧИНА КАТАСТРОФИ [illegible].

ГЕРИСБУРГ, Пенсилвенія, 12. січня. — Близько місцевости Роялтон, віддаленої 7 миль від Герисбурга, розбився військовий літак, який належав до того самого типу, що „Квесчен Марк". Літак вилетів з військової стації в Мидлтавн і летів в напрямі Вашингтону. Подібні лети практикуються тут кождого дня. На літаку находилися самі вправні летуни і механіки. У воздусі перебув літак всього кілька хвилин, а потім злетів нагло вниз, запоровши носом у землю.

Пять летунів знайшли смерть на місці, а двох витягнули з румовищ. Оба вони мали поломані ноги. Їх відвезли до шпиталю, де вони до двох годин померли.

Виратувався тільки один летун, котрий мабуть буде жити і його рани вигояться. Причина катастрофи невідома.

ВЖЕ ВСІ СЕНАТОРИ ВИГОВОРИЛИСЯ.

АЛЕ БАЛАКАТИ ХОЧУТЬ ДАЛІ І НЕ ДОЗВОЛЮЮТЬ ОБМЕЖИТИ ПРОМОВ.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Сенатор Бора в клопоті, бо з ратифікацією договору Келоґа не везеться. Хотів обмежити опозицію до коротших промов, але сенатор Мозес спротивився і нічого з того не вийшло. Сенатор Рід атакував пацифістів. Він казав, що Анґлія держить канони на Бермуді і може за 5 годин знищити цілий панамський канал. Вже через те годі Злученим Державам роззброюватися.

Один сенатор, Брукгарт, попирав пакт Келоґа, підносячи, що в той спосіб Злучені Держави визнають совіти, бо і совіти підписують той противоєнний договір.

$25,000,000 НА ФОРСУВАННЯ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Сенатор Геррис з Джорджії, демократ, поставив внесення, щоби призначити $50,000,000 на кошти форсування прогибіції. Він каже, що уряд шкодує грошей на форсування прогибіції і дивується, що її не виконують. Сенатська буджетова комісія згодилася на $25,000,000 і та сума перейде.

ЗАСТРЯГ НА СКАЛІ.

КОЛОН, Панамська Каналова Полоса, 12. січня. — Корабель Президент Едемс, що належить до Долярової корабельної компанії, застряг на підводній коралевій скелі, близько Торо Пойнт. На кораблі було 90 пасажирів і 141 членів залоги. Корабель мав відбути подорож довкола світа. Пасажирів висадили на беріг і перевезли до готелю. Дальшу подорож відбудуть вони на кораблі Каліфорнія.

ҐРЕНД ДЖУРІ РОЗСЛІДЖУЄ БАНКРОТСТВА.

НЮ ЙОРК, 12. січня. — В руках ресіверів находяться маєтки вартости $17,000,000. Все це банкротства, які зростають щораз більше. Федеральні судді звернулися до Федерального Ґренд Джурі з проханням розслідити справу банкротств, які зачинають переходити в моду і ставати свого рода „бизнесом".

ДАВНІ НАФТОВІ КОНЦЕСІЇ ВИГАСЛИ.

ЦЕ В МЕКСИКО. АЛЕ ВСІ БІЛЬШІ ФІРМИ ВІДНОВИЛИ ПРОСЬБИ, ПОВИНУЮЧИСЯ НОВОМУ ЗАКОНОВИ.

МЕКСИКО СИТІ, 12. січня. — Вчора вигасло право з титулу давних нафтових концесій. Урядово подають, що майже всі головні концесії відновлено. Значить, не буде ніякої перерви в продукції.

Знову нафтові компанії подають, що нафтова продукція спаде, бо годі буде видержати конкуренцію з другими державами. Бо дешевше тепер спроваджувати нафту з Венецуелі, як її добувати в Мексико.

НЕ ХОЧУТЬ МЕЛОНА В КАБІНЕТІ.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Сенатор Най з Норт Дакоти відвідав Гувера і заявив, що він і много других сенаторів є проти цього, щоби Мелон був знову секретарем скарбу.

4,690 ЛЕТУНІВ В АМЕРИЦІ.

А МІЖ НИМИ 34 ЖІНОК. СТЕЙТ КАЛІФОРНІЯ НА ПЕРШІМ МІСЦІ ЩОДО ЧИСЛА ЛЕТУНІВ.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Летунський відділ департаменту торговлі подає, що з днем 1. січня б. р. маємо в Злучених Державах 4,690 лайсенсових летунів. Разом з тими, котрим дозволено тимчасово літати, число це підноситься до 5,200 летунів.

Стейт Каліфорнія має 894 летунів з декретом, а між ними 8 жінок, за Каліфорнією йде нюйорський стейт з 472 летунами, з котрих 7 є жінками.

СОВІТСЬКА ВИСТАВА В НЮ ЙОРКУ.

БУДУТЬ ВИСТАВЛЯТИ ОБРАЗИ І РИСУНКИ, А РІВНОЖ СЕЛЯНСЬКІ ВИРОБИ РАДЯНСЬКИХ ЧАСІВ.

НЮ ЙОРК, 12. січня. — З днем 1. лютого буде відчинена в Ґренд Сентрал Пелес совітська вистава образів і ручних робіт, що буде тревати цілий місяць. Виставлені артикули буде можна купувати в ціні від 50 центів до 1,000 долярів. Виставлять 300 образів, 500 рисунків і 75 кусній різьбарських. Все це будуть роботи совітських артистів. Осібні кімнати будуть призначені для ручних селянських виробів.

14-ЛІТНІЙ ХЛОПЕЦЬ НА СУДІ.

ЗА УЧАСТЬ В УБИЙСТВІ. ЗАСУДЖЕНИЙ НА ДОСМЕРТНУ ВЯЗНИЦЮ.

ЙОРК, Пенсилвенія, 12. січня. — Молодий, 14-літний хлопчина Джан Кюррі заплатив дорого свою цікавість, яка завела його разом з „чародійним доктором" Джаном Блаймеером на фарму, щоби приглянутися „чарам". Чари скінчились убийством фармера Нелсона Ремеера, а Кюррі був учасником убийства. Суд засудив його на досмертну вязницю, а хлопець вислухав вироку і заявив, що заслугує на кару.

РІЗДВЯНА КОЛЯДА — РІДНІЙ ШКОЛІ

В ЧИЇХ РУКАХ ШКОЛА — В ТОГО РУКАХ І МАЙБУТНІСТЬ НАРОДУ. ЧУЖА ШКОЛА І ЧУЖИНЕЦЬ-УЧИТЕЛЬ ПОВЕДУТЬ НАРІД ДО РУЇНИ І НЕЩАСТЯ. ЗАТЕ РІДНА ШКОЛА — ЦЕ ОСНОВА ЖИТТЯ ТА РОЗВИТКУ НАРОДУ. ВОНА МОСТИТЬ ШЛЯХ ДО КРАЩОЇ ДОЛІ.

ТАКИМИ СЛОВАМИ ВІДЗИВАЄТЬСЯ ДО НАС „РІДНА ШКОЛА" З СТАРОГО КРАЮ І ПОДАЄ, ЩО З 3,662 УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ШКІЛ ПІД ПОЛЬЩЕЮ ЗАЛИШИЛОСЯ ВСЕГО ЛЕДВИ 774 Т. ЗВ. УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ.

ДІЙСНО УКРАЇНСЬКИМИ Є ЛИШЕ УСТАНОВИ „РІДНОЇ ШКОЛИ", УДЕРЖУВАНІ ДОБРОВІЛЬНИМИ ЖЕРТВАМИ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В КРАЮ І В АМЕРИЦІ. 9,000 СЕЛЯНСЬКИХ І РОБІТНИЧИХ ДІТЕЙ КОРИСТАЄ З „РІДНОЇ ШКОЛИ", А КОРИСТАЛО БИ БІЛЬШЕ, КОЛИБ ЗРОСЛА НАША ЖЕРТВЕННІСТЬ.

РІЗДВЯНА КОЛЯДА — ЦЕ ГОЛОВНА ОПОРА, ЯКА КОЖДОГО РОКУ РІШАЄ ПРО ДАЛЬШУ СУДЬБУ РІДНОЇ ШКОЛИ. ТОМУ ВІД ТОЇ ТРАДИЦІЙНОЇ ЖЕРТВИ НЕ МОЖЕ ВІДМОВИТИСЬ НІ ОДИН ГРОМАДЯНИН, НІ ОДНА ГРОМАДА.

ВСІ ЖЕРТВИ ДО КРАЮ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ ЧЕРЕЗ:

Obyednanye, P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ЗАСТРІЛИЛИ НА КОРДОНІ.

Троє болгарських селян застрілили сербські пограничники при переході сербсько-болгарського кордону. Ці селяне мали леґальний дозвіл на перехід кордону й верталися зі святочної різдвяної забави від своїх кревних, що мешкають по другий бік сербського кордону в селі Стражаміровичі. Це село заселене по половині Сербами та Болгарами.

ДЕСЯТЬЛІТТЯ РАДЯНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ.

Відбулися врочисті збори радянських професійних і громадських організацій, медичних робітників та представників Червоної Армії, присвячені десятьліттю радянської медицини.

Наркомздоровля України Єфімов у доповіді відзначив величезні досягнення радянської медицини на Україні за останніх 10 років. Тепер на Україні є 120 поліклінік, 348 амбуляторій, 424 медпункти на підприємствах і понад 1,500 лікарських участків. До революції ці установи раховано на одиниці і десятки. Недавно в Харкові збудовано чудову зразкову робітничу поліклініку, такіж поліклініки відкрито в Дніпропетрівському, Сталіному й инших округах.

В ухваленій резолюції збори висловлюють певність, що за допомогою радянського уряду медичні робітники зуміють піти до нових перемог на культурному фронті.

10 РОКІВ ТЕАТРУ ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА.

В грудні минуло 10 років з дня утворення театру ім. Шевченка, який нині працює в Дніпропетровському. Ювилей театру буде відзначений у березні на Шевченкові свята. Останнім часом театр налагодив обслугування широкого робітничого глядача. Запроваджувані торік закриті вистави для орієнтованого глядача дали дуже гарні наслідки і вже цього року театр не дає жадного відкритого спектаклю. Всі вистави наперед закупили заводи та профспілки.

ГАЛИЦЬКІ КЛЕРИКАЛИ ПРИ РОБОТІ.

Українські клерикальні круги під проводом колишнього атеїста і радикала д-ра Назарука взялися в останніх часах до енерґійної пропаґанди. Болотом валяють всякі поступові кличі в своїх органах, як Зоря, Правда, Бескид, Поступ і Приятель Молоді, а місяць січень призначили вони для пропаґанди тих всіх своїх видань серед українського населення.

НОВА СЕКТА.

В Богуславіцах коло Пйотркова між німецькими кольоністами утворилася нова релігійна секта „батистів". Сектанти назвали себе так тому, бо головним інструментом їх обряду є батіг, котрим катують себе до крови. Замісць неділі святкують суботу. Їм не вільно мати бороди ні вусів, бо кажуть, що по смерти всі батисти будуть ангелами, а ангели не мають ні бороди ні вусів. Секта розіслала на всі сторони добре платних апостолів нової віри.

ПРО ВИБОРЧІ РОЗБОЇ НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Чеська аґрарна партія дістала при послідних виборах на Закарпатській Україні при помочи чеських, мадярських і жидівських голосів чотири мандати. Якими методами „здобула" вона ці голоси, свідчать факти, які подає „Руский Вістник", а з яких деякі наводимо: У Бистрім Горішнім було управнених до голосовання 328 осіб, голосувало тільки 243, всім прочим не доручено виборчих леґітимацій; в Чумалові чеський нотар, бачучи, що населення не голосує на урядову аґрарну партію, закінчив голосовання годину скорше, хотяй було ще 45 осіб, які не голосували. В селі Хижі аґрарний староста Паленчак і виборчий комісар Ришко в день перед виборами ходили від хати до хати з музикою та горівкою і перекуплювали людей на сторону аґрарної партії. Коли мимо цього селяне не йшли по їх волі, комісар Ришко замкнув голосовання в 12 год., мимо цього, що в помешканні було ще 140 людей, котрі ще не віддали своїх голосів. В часі голосовання комісія виборча, не дивлячись на тайність голосовання, контролювала картки, хто за ким голосує. В Солотвині долішній нотар передав виборчі леґітимації замісць урядови громадському секретареви аґрарної партії, мимо цього, що він не належить до уряду, а цей відтак роздавав леґітимації тому, хто приобіцяв йому голосувати за аґрарами.

Такі факти, як недопущення мужів довіря до виборчої комісії, аґітація виборчих комісарів і жандармів у виборчих льокалях, безпідставне уневажнення голосів виборців і т. д., були звичайним явищем. Словом, у користь урядової аґрарної партії „працювали" всі повітові начальники, нотарі, лісові і земельні урядовці, всі гаєві, дорожники, жандарми, не перебираючи в средствах, при помочи обіцянок, горівки, залякування, терору до арештовання включно.

„ВІСТИ УАН".

Беручи на увагу величезний інтерес радянської суспільности до наукової роботи УАН, президія Академії ухвалила розпочати видання періодичного органу під назвою „Вісти УАН". Цей орган виходитиме раз на місяць розміром від 1 до 1½ друкованих аркушів. У „Вістях" друкуватимуться протоколи ради, головні постанови президії, основні наукові доповіді, накази уряду, звязані з академічним життям, тощо. Орган матиме два відділи: науковий та офіційний. Відповідальним редактором його буде неодмінний секретар Академії.

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК НА ЗАКАРПАТТІ.

Христ.-народня партія Волошина порішила видавати з днем першого січня 1929 р. дневник. В тій ціли Волошин оголосив в ужгородській „Свободі" відозву з зазивом закуповувати уділи видавництва „Культура", яке має занятися виданням дневника.

ПРО ВИБОРЧІ РОЗБОЇ НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

З приводу послідних виборів на Чехословаччині деякі закарпатські часописи пригадали собі, що на Словаччині в Пряшівськім окрузі є понад 200 тисяч українського населення. Але воно так розбите по місцевих партіях і затуркане ними, що не лише не вибрало до краєвого ані до окружного представництва ні одного заступника, але навіть не зголошувало своїх списків.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ШАШКЕВИЧ.

Від чортківського староства управитель української приватної гімназії ім. Шашкевича в Чорткові дістав таке письмо: „Ч. 21613/28, з 17. XI. 1928. Дозволу на концерти в честь М. Шашкевича по селах повіту не дано з огляду на супокій і публичну безпеку".

Цісарське правительство Австрії гнобило Шашкевича за життя.

ВИСЛІД ВИБОРІВ У РУМУНІЇ.

Вислід виборів у Румунії після статистики міністерства внутрішніх справ є слідуючий: Правительственний бльок — 349 послів, між ними 9 соц.-демократів, 11 Німців, 4 сіоністів і 5 независимих; ліберали — 13 послів; Мадяри 16; партія Лупу — 5; Авереско-Йорґа — 5. Між вибраними націонал-цараністами є двох українських хлібоїдів, а саме Кость Кракалія і Григорій Андріящук. Робітничо - селянський бльок не одержав приписаних виборчим законом 2% усіх голосів.

ПОЛЬЩА ВІДПОВІДАЄ СОВІТАМ НА ПРЕДЛОЖЕННЯ ПІДПИСАТИ ПАКТ КЕЛОҐА

ГОВОРИТЬ, ЩО НЕ МОЖЕ ПІДПИСАТИ ЙОГО, ПОКИ НЕ ЗАСЯГНЕ ІНФОРМАЦІЙ ВІД ИНШИХ ДЕРЖАВ.

ВАРШАВА (Польща), 12. січня. — Польське правительство відповіло на предложення Москви, підписати договір проти війни, що воно в принципі згідне на пропозицію большевиків. Притім Польща зазначила, що вона одна з перших держав, яка підписала цей договір, разом з иншими державами, але він ще не ратифікований навіть державами, що заініціонували його, а саме Злученими Державами та Францією.

Зокрема що торкається пропозиції Москви, то Польща дивується, чому Москва одночасно не післала такогож предложення Фінляндії, Естонії, Латвії та Румунії, які також зацікавлені у збереженню мира на Сході Европи. Натомісць Совіти післали своє предложення Литві, яка не має спільних кордонів з ними, а з Польщею не має дипльоматичних зносин.

Остаточну відповідь польське правительство обіцює дати після порозуміння з иншими державами, які також зацікавлені в збереженню мира на Сході Европи.

В МАНДЖУРІЇ ЗНОВУ РОЗСТРІЛЮЮТЬ.

ЕКЗЕКУЦІЯ ДВОХ ВИЗНАЧНИХ КИТАЙСЬКИХ ДІЯЧІВ У МУКДЕНІ ВИКЛИКАЛА ЗАНЕПОКОЄННЯ В ТОКІО.

МУКДЕН (Китай, Манджурія), 12. січня. — По наказу молодого диктатора Манджурії Ченґ Су Ліанґа, сина вбитого Ченґ Тсо Ліна, розстріляно двох визначних Китайців: ґенерала Ян Ю-Тінґа та бувого міністра комунікації Ченґ Юнґуя. Причини їх розстрілу ще невідомі, але гадають, що їх розстріляно за опозицію до кантонського правительства.

Вони виступали проти піднесення націоналістичної фани в Манджурії та проти передачі кантонському урядови закордонних і військових справ Манджурії. В Японії це викликало неспокій, бо ці розстріли можуть потягнути за собою небезпечні консеквенції.

ПУАНКАРЕ ЛИШАЄТЬСЯ ДАЛІ ПРЕМІЄРОМ.

ФРАНЦІЯ ТЕПЕР ПОТРЕБУЄ ПУАНКАРЕ ТА БРІЯНА.

ПАРИЖ (Франція), 12. січня. — Повідомлення всіх французьких послів, що перебувають у чужоземних державах, подають, що тепер така міжнародня ситуація, коли Франція й Европа потребує, щоб Пуанкаре та Бріян брали активну участь у всіх мирових переговорах та в розвязанню міжнародних проблем.

Престіж цих двох міністрів в Европі дуже важко комусь перевищити.

Пуанкаре домагався від палати послів звичайної більшости в підтримці політики його кабінету. Після довгих дебат у парляменті Пуанкаре одержав більшість 74 голосів. Тепер він має підтримку від найправіших до радикалів, за виключенням крайних лівих.

ДИКТАТУРА СКРІПЛЮЄТЬСЯ.

В ЮГОСЛАВІЇ РОЗВЯЗАНО РОБІТНИЧІ ЮНІЇ. ЦЕНЗУРА ШАЛІЄ І НА ТЕЛЕҐРАФІ ТА ТЕЛЕФОНІ. ВЕТЕРАНІВ ПРИЗНАЧУЮТЬ НА ПОЛІЦІЙНУ СЛУЖБУ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 12. січня. — Населення Югославії кожного дня жде на щось нового з боку диктатури. Колиб вірити повідомленням з Білгороду, то все населення мало реаґує на впровадження диктатури, хіба лише задоволене, що політиків відправлено на відпочинок.

Всі робітничі юнії розвязані й припинена діяльність їх головних урядів. Всі політичні й аполітичні орґанізації, які ще не розвязані, мусять на протязі пятьох днів подати свої статути й склад урядів та реєстр членів міністрови внутрішніх справ.

Найбільше шаліє цензура в Хорватії. Цензурують ґазети, листи, телеґрами й телефонічні розмови. Конфіскують закордонні ґазети, що критикують диктатуру. Склад поліції заміняється кандидатами з ветеранів Великої Війни, а головно офіцирами, що не звязані з жадними політичними партіями.

КОЛЮМБ РОДЖЕНИЙ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД (Еспанія), 12. січня. — В архіві церковці Понтеведра, де поховано Христофора Колюмба, знайшли документи з описом його похорону. В тих документах зазначено, що у вісімнацятім віці герцоґ Вераґуа продав посілість, у якій знаходився дім, де родився Колюмб.

Це нарешті рішає довгий спір про походження Колюмба. Отже Америку відкрив Еспанець, а не Італієць, яким дехто називав Колюмба.

МАЙНЕРСЬКИЙ СТРАЙК.

ТУЛЮЗ (Франція), 12. січня. — У французьких вугляних майнах ситуація все погіршується. Робітничий страйк поширюється далі. Трапляються випадки заворушень.

Майнери в департаментах Аверон і Тарн вирішили вийти на страйк, щоб підтримати страйкарів у департаментах Ґард і Льоар.

„ЕСПАНКА" В ЕВРОПІ.

ЕПІДЕМІЯ ІНФЛЮЕНЦИ ПОЧИНАЄ ШИРИТИСЯ

БЕРЛІН (Німеччина), 12. січня. — Інфлюенца захоплює все нові й нові жертви. Вже всі шпиталі Берліна переповнені хворими на „еспанку".

Багато фабрик і заводів та театрів замкнено. Рух на залізницях, трамваях і собвеях дуже скоротився. Багато служачих у крамницях та в ріжних інституціях не приходить до роботи.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

В ОБОРОНІ ЧЕСТИ

Хочемо звернути увагу нашого громадянства на один випадок, який відноситься до американського життя, але може бути применений в зміненій формі і до нашого життя українського. Маємо на думці очернення, якими невисліджені досі злочинці старалися сплямити добре імя сенаторів Бори і Норриса.

Часописи пресового магната Герста оголосили в своїм часі документи, з яких виходило, що згадані сенатори побрали секретною дорогою по $100,000 від совітів за те, що зобовязалися форсувати визнання совітів з боку Злучених Держав. Ревеляції ті викликали велику сензацію вже через те, що сенатор Бора є видною фігурою в американськім життю, а до того головою Сенатського Комітету для справ заграничних і як такий, має чималий вплив на заграничну американську політику. До того проголошено квіти і чеки обох сенаторів на побрані ними суми з їх власноручними підписами. Предложено отже докази, що Бора і Норрис побрали хабарі.

Та мимо цего всего американська опінія не довіряла тим ревеляціям. Не довіряла, хоч була і є тут свідком так многих скандалів з ріжними хабарниками, що нанесли державі шкоди на сотки мілiонів долярів. Бо згадати тільки за нафтові скандали, що ще не покінчені, а вистарчить, щоб звичайна людина повірила, що отсе мається тепер до діла з двома аморальними людьми більше. Були отже всі дані, щоби повірити, бож оголошено документи і квіти. Але американська опінія сумнівалась мимо цего. Неначеб хотіла вірити, що прецінь не всі тут хабарники і ошуканці. Прецінь і тут мусять бути люде непідкупні і чесні, бож як би їх не було, якаж будучність жде наскрізь здеморалізований нарід, де кождий провідник чи діяч злодій і ошуканець.

Сенатський комітет на чолі з сенатором Рідом почав розсліджувати справу і по довгих трудах дійшов до переконання, що вся та історія з хабарами по $100,000 це видумка, калюмнія, кинена на нічим непричасних людей, а всі документи це фальсифікати. Все те закомуніковано урядово Борі і Норрисови. Та сенатор Бора тим не задоволився. Він заявив, що за свою довголітню працю для держави він вимагає, щоби держава дійшла до жерела калюмніяторства, щоб відшукала виновників, що деморалізують суспільність, кидаючи очернення на людей, що стоять на відвічальних громадянських позиціях, підкопують довіре загалу до свого проводу.

Подібних калюмніяторів не бракує і серед нашого громадянства. Тільки, що в американській суспільности треба хоч предложити якісь документа для очернення, а в нас і того не треба. У нас вже вірять звичайним підшептам. Нездоровий прояв, з яким треба вже раз покінчити.

БОРОТЬБА ПРОТИ ІНФЛЮЕНЦИ

У Вашингтоні відбулася за стараннем уряду конференція вчених, лікарів і урядників здоровля для справи боротьби з пошестю інфлюенци.

Конференція виказала відразу, що в богато точках лікарі ще самі не згідні щодо прояв та способів боротьби проти сеї недуги. Не погодилися примiром учасники конференції щодо того, на скільки помагає лiченню нащiплювання протиінфлюенційної сироватки. І взагалі з остаточних ухвал пропущено всі спірні точки, так, що в ухвалах є переважно самі тільки постанови про те, як людина має заховуватися, щоби недугою не заразитися; як заховуватися, коли заразиться; і як заховуватися після виздоровлення. Сі поради без сумніву представляють велику вартість для всякого чоловіка.

Про питанне,

Що робити громадянству для запобіження недузі?

рапорт конференції каже таке:

1) Треба поробити заходи, щоби люди мали як найменче нагоди для безпосередного заражування через стичність, через уникання натовпу.

2) Шкіл і колєгій не треба закривати, коли вони відповідно заосмотрені в медичні відділи, але зате треба сейчас усувати зі саль усіх тих людий, як показують признаки зараження катаром, головно як з тим іде підвисшенне температури (горячки).

3) Коли де є пошесть інфлюенци, то по шкільних феріях науки починати наново не треба.

4) Загально замикати місця публичних зборів не треба, полишаючи се до вирішення місцевим урядам здоровля.

5) Якби се було можливо, завести сейчас лікарські оглядини для кождого чоловіка в даній групі, що показав признаки катару та горячки, то се без сумніву причинилосяби до поборювання пошести.

6) У відділених громадах та в інституціях можнаби запобігти богато пошести, якби заборонити відвідини гостий.

7) Людий, що вже мають інфлюенцу, як також їх мешкання треба признати осередком ширення пошестий. Тому треба всякого здержувати від відвідин таких людий і мешкань.

Далі рапорт конференції подає ось такі поради про питанне,

Що може кожда людина зробити для запобіження пошести:

1) Треба вникати незакритого кашляння, голосного говорення, пчихання та пльовання.

2) Треба покласти спеціяльний натиск на часте миття рук. Треба їх мити головно перед їдою. Не дати нечистим предметам і пальцям стикатися з носом і устами. Се відноситься головно до тих людий, що стикаються з хорими.

3) Уникати всякої нагоди виставлювання себе на простуду, на перемучення, на всяке надмірне висилюванне тіла.

4) Здорові люди повинні далі держатися свого нормального трибу життя.

Як збільшати відпорність проти недуги?

Добре булоби, говорить рапорт, якби люди поклали собі за завдання збільшити свою відпорність проти недуги отсими способами:

1) Постаратися, щоби мати подостатком спання й відпочинку (8 до 10 годин кождого дня, при отворених вікнах, але з достаточним накриттям).

2) Їсти умірковано, добре підобрану, себто не одностайну, їду, та пити подостатком свіжої чистої води (6 до 8 шклянок денно).

3) Носити одіння, яке відповідає оточенню; головно треба дивитися, щоби тіло не захолоджувалося та не перемакало.

4) Уникати людий, що мають катар, а головно тих, що кашляють або пчихають. Небезпечніше стикатися з тими, що тількищо починають відчувати недугу, як з тими, що вже через недугу положилися до ліжка.

5) Держатися від усяких збіговиск людий, о скільки се тільки можливе, та не заходити до місць, де є богато збитих у купу людий.

6) Уникати вживання спільних рушників, спільних умивалень, шклянок, начиння, артикулів тоалети (себто: щіток, гребенів, тощо).

7) Вмивати руки добре перед їдою.

8) Не вживати ніяких ославлених запобігаючих средств, як: нащіплювання, сироваток та других, широко розголошуваних средств, які в найкращому разі нічого не помагають.

9) Уникати алькоголю й усяких побуджуючих средств.

Як запобігати поважним недугам?

1) Як у вас є катар, як ви почуваєтеся зле, або маєте горячку, то йдіть до ліжка відразу, вкрийтеся тепло та лежіть при отворених вікнах. Пішліть за лікарем і поступайте після його вказівок.

2) Не беріть ніяких так званих курацій. На інфлюенцу ще ніякої курації нема.

3) Як не можете дістати лікара, то лежіть у ліжку, їжте просту страву, пийте богато плину, як: води, овочевих соків, молока, бульону, горячих суп. Пийте їх часто. Коли в вас запір, то вживайте легкого розвільнюючого средства.

4) Памятайте, що найкращий спосіб для запобіження всяким комплікаціям, як запаленню легенів, се лежати в ліжку, поки всі признаки занедужання проминуть. Навіть відтак порадно булоби вертати тільки постепенно до своїх звичайних занять, бо по поворотi людина звичайно легко мучиться та чується спляча.

Голова конференції сказав, що велика пошесть інфлюенци, котра навістила Злучені Держави в 1918 р., а котра забрала тоді сотки тисяч жертв, не навчила лікарів нічого про те, що є причиною недуги та як її найкраще поборювати. Однак сей лікар сказав рівночасно, що сьогорічна пошесть є богато слабша, як та попередна, що сьогорічна пошесть забирає менче жертв та що вона має тільки сили, що людина пересічного здоровля може їй дати раду.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОРГАНІЗУЙМО ДІТОЧУ ШКОЛУ.

По ріжних сторонах світа розбрились наші Українці-іміґранти. Сотки тисяч живуть тут, розкинені по величезних просторах американської землі. Майже скрізь жиють наші люди гуртками, або й творять більші кольонії.

Живемо тут вже довший час, а тимчасом виростає молода українська генерація. Українські родичі не дуже дбають, щоби своїх дітей виховати в знанню української мови та української історії. Але часто доводиться чути нарікання, що наші діти не говорять українською мовою, а навіть часто висміюють своїх батьків.

Жалуємо, що не маємо своїх українських шкіл, але нічого не робимо для того, щоби їх створити. Всі инші культурні народи дбають про свої національні школи. Вони стараються піднести культурний рівень своїх дітей ще й знанням батьківської мови, історії та звичаїв країни, звідки вийшли батьки дітей еміґрантів. Для того вони орґанізують й утримують свої національні діточі школи.

Таксамо й ми повинні дбати про виховання своїх дітей. Ми повинні знати, що ніхто шкіл для наших дітей утримувати не буде, коли ми самі того не зробимо. Коли хочемо стояти на рівні з иншими культурними народами, то ми повинні подбати, щоби й наші діти мали свої рідні школи так само, як їх мають діти инших іміґрантів.

Ось для прикладу візьму місцевість, у якій я живу. Це маленьке місточко Рарітан, стейту Ню Джерзи. В нім жиє 25 українських родин, які мають поверх 50 дітей шкільного віку. Таке число дітей вже достаточне, щоби мати для них українську школу. Але ми її не маємо й не будемо мати, поки самі не візьмемося до орґанізації. Лише власними спільними зусиллями зможемо зорґанізувати й утримувати діточі школи.

Коли самі не подбаємо про своїх дітей, то ніхто инший про них дбати не буде. А коли виховаємо їх у знанню рідної мови, в любві до краю їх батьків, тоді вони будуть шанувати й любити своїх родичів, а не насміхатися з нашої рідної мови та звичаїв.

І. Бриґіда.

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ХЕМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ.

При українському хемічному трестові відбулася нарада керовників та головних інжінірів заводів, що обговорила виробничі питання хемічної промисловости.

Українські хемічні заводи виробили торік ріжної продукції на 45 міл. карб. У цьому році виробництво збільшили на 16%. Особливу увагу заводи повинні звернути на виробництво дефіцитних продуктів, а саме кавстичної і кальцинованої соли, що її тепер не вистачає на ринкові.

В центрі уваги наради стояло питання здешевити собівартість продукції. За попереднім пляном намічалося здешевити хемічну продукцію в цьому році на 7.1%. ВРНГ визнала цей розмір здешевлення за недостатній і доручила його збільшити до 8.6%.

В цьому році на капітальні роботи заводи витрачають 22 міл. карб. Нарада доручила заводам прискорити будування нового цинкового і суперфосфатного заводу, що нині на їх продукцію відчувається великий попит на ринкові.

Нарада висловилась однодушно за обєднання всіх хемічних заводів України в одному хемічному тресті.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє своїх членів і членкинь, що річний мітінґ відбувся в понеділок, 31. грудня в гали під 54 Van Wingle Ave. На сім мітінґу вибрано слідуючий уряд на 1929 рік: Роман Струж, предс.; Михайло Косоноцький, заст.; Николай Пігура, фін. секр.; Андрій Бусько, рек. секр.; Йосиф Жарський, кас.; Олекса Яцків, заст.; Василь Гіль, Левко Кулич, Михайло Баран, контр. комісія; Семко Гук, Андрій Корнило і Семко Ленчук, надз. хорих. — Р. Струж, пр.; Й. Жарський, кас.; Н. Пігура, секр.

Michael Kotsyubinsky.

BY THE SEA.

From the Ukrainian by R. V. Orlans.

(2)

But in the distant perspective, beyond the village appeared an enchanting view. Down in deep valleys where lay beautiful green vinyards, through the bluish mist, gigantic stony mountains rose to the sky. Some were glowing in the rays of the evening sun, others were dark with thick woods. The round bare mountains looked like huge tents and threw black shadows, while the far-off peaks seemed like pointed edge of immobile clouds. The sun at times would send a few skeins of golden thread from the clouds through the mist into the bottom of the valley. They would cut the rosy rocks, blue forests, massive black tents, and set the peaks afire. On this fantastic landscape the Tartar village seemed just a heap of wild stones. The only touch of life on this desert was a group of slender girls returning from the fountain with tall jugs on their shoulders.

A little brook ran at the end of the village among the chestnut trees. The sea-sand formed a little dam and stopped the water, which spread among the trees, reflecting their green, the robes of the Tartar women and the naked bodies of the children.

"Ali!" called the Greek, "Help us bale out the salt." The roaring sea almost drowned his voice.

A salty mist hung over the shore. The turbid sea was becoming violent. Raring waves were rushing over the sea with their white caps, from which long strips of foam noisily separated and drifted about. The waves went on unceasingly, jumping over the returning breakers, swallowing them up and flooding the shore, leaving there fine gray sand. Puddles of water remained on the shore; everything was drenched.

Suddenly the Tartars heard a crash and simultaneously they were soaked by a wave, which lifted the boat and drove it in their direction. The Greek ran over to the boat and found a large hole in it. He swore and groaned and wept in despair, but the roaring sea drowned his lamentations. The boat was pulled out farther and tied up again. Although night had already fallen, and Memet called the Greek to his inn, the sad and despondent man remained at the shore. He and Ali wandered about the shore like two ghosts, all wet from the penetrating mist. The moon was high by this time and was leaping from cloud to cloud. By the bright moonlight the white foam along the shore looked like the first downy snow. Attracted by the village lights, Ali finally succeeded in inducing the Greeek to visit the coffee-house.

The Greek used to bring salt yearly to the Crimean villages along the shore and often sold it on credit. On the next morning, not wasting time, he told Ali to fix the broken vessel, whilst he went along the mountain path to collect debts. The shore-path was flooded, and on the side of the sea the village was entirely cut off from the world.

At about midday the waves grew quieter and Ali started to work. The wind played with the red kerchief on his head, while he pottered about the boat, humming a song as monotonous as the rolling of the breakers. As a pious Mohammedan, he would spread a cloth on the ground in the hours of prayer, kneel down upon it, and pray devoutedly. At nightfall he built a fire on the shore and cooked the moist rice that was left on the boat. Often Memet invited him to the coffee-house. Only once a year when grape merchants came, Memet's inn was overcrowded. Now it was quiet and roomy. Jepar was dozing under the shiny dishes on the wall near the oven wherein a slow incinerating fire was burning. Often awakened by Memet's calls for coffee, Jepar had to jump up, grab the bellows, and arouse the fire, which reflected gaily upon the copper dishes. The aroma of fresh coffee scented throughout the inn. The long upholstered benches around the tables were occupied by Tartars, who played cards and dice, and drank black coffee out of small cups. The coffee-house was the soul of the village, wherein all the interests of the people on the stones were concentrated. The most prominent persons met there. The old gloomy priest Assan, dressed in a turban and a robe which hung like a loose sack on his lean angular body. He was as stubborn as a mule and was much respected for that virtue. There was Nurla, the capitalist — for he owned a red cow, a wagon and a pair of buffalos; also the police-officer, owner of the only horse in the village. They were related, as were all the other inhabitants of the little isolated village, but this fact did not prevent them from being divided into two enemy clans. The cause for enmity lay in a little stream which ran from under a rock right in the center of the village. It was the only means of irrigation, and when one-half of the village used the stream for watering their gardens, the other half with aching hearts watched their onions wither. The two most prominent persons in the village — Nurla and the police-officer had their gardens on opposite sides of the stream. When one of them drew the water to his garden, the other stopped the water higher up and used it for his. This enraged the inhabitants of the opposite sides, who forgetting their relationship and having in mind only their onions, split each others heads. Nurla and the police-officer were at the head of the warring clans, but the latter had the priest Assan on his side and was therefore stronger. This antagonism was noticed even in the coffee-house. When the followers of Nurla played dice, those of the police-officer took to cards. They agreed only on one thing — all drank black coffee. Memet, who had no garden and as a business man stood above party differences, limped back and forth from Nurla to the police-officer, pacifying them and mediateing. His smooth face and bald head shone and a restless fire gleamed in his red eyes. He was always busy counting, figuring, planning and running to the cellar and store. At times he would run out, lift his face to the flat roof and call, "Fatima"...

A figure of a woman wrapped in a veil would silently like an apparition come out of the house above the inn and approach the end of the flat roof. He would throw up empty bags, of give her orders in master-like fashion gruffly. The figure would vanish as silently as she appeared.

Ali saw her once...

He stood near the coffee-house and watched the yellow slippers quietly walk down the stone stairway from Memet's house to the ground, the bright green veil, which hung gracefully on the lythe figure from head to the red bloomers. She descended quietly with an empty jug in one hand, holding the veil with the other so as to leave only the large slanting black eyes of a mountain gazelle in view. She held her eyes on Ali for a moment, then lowered her lids, and preceeded quietly and calmly like an Egyptian priestess.

It seemed to Ali that those eyes stabbed him to the heart and remained there forever...

On shore while fixing the boat and humming his dreamy songs, he looked into those eyes. He saw them everywhere — in the waves, as transparent and sonorous as glass, and on the hot stones which shone in the bright sun. They looked at him even from his cup of black coffee. He often turned towards the village and at times he saw there above the inn, under the solitary tree the indistinct figure of a woman. Her face was always turned towards the sea, as though she was searching for her eyes...

The village soon got used to Ali. Young girls on their way from the well, upon meeting the handsome Turk casually uncovered their faces, then blushed and walked on faster, whispering to each other. The young fellows liked his cheerful disposition. In quit cool summer evenings when the stars hung over the earth and the moon over the sea, Ali would take out his Zurna*) which he brought from Smyrna, and would converse with his native land in sad melodies that gripped one's heart. The song would draw young men to him and soon in the shadows of rocks interwoven with blue light, they would sing and dance. The instrument would repeat the same monotonous strain, endless and inexplicit as the song of a cricket, which would give one's heart pangs of anguish and longing. The mystified Tartars would begin to sing to the rythm of the song O-la-la... O-na-na...

On one side dreamed the mysterious world of the giant mountains, on the other, low down lay the sleeping sea. It sighed in its sleep like a babe, and quivered and shone in the bright moonlight like a road of gold.

O-la-la-O-na-na...

Those who watched from their stone nests often saw an extended arm which chanced to be in the moonlight, or shoulders that trembled in a dance, and heard the monotonous, annoying refrain of the music — O-la-la... O-na-na...

Fatima also listened...

She came from the mountains. From a distant mountain village where lived different people with different customs, where she left those nearest and dearest to her. There was no sea there. The butcher came and paid her father more than the native fellows could pay, and took her away with him. Repulsive, unkind, strange as all the people here, as this land. There are no relatives here, no friends, no hospitable people, this is the end of the world. There is no road out...

O-la-la... O-na-na...

No road out, — for when the sea gets enraged, it takes away the only path along the shore...

Nothing but the sea here — everywhere the sea... Early in the morning the bright blue of it hurts one's eyes; in the daytime the green wave swings merrily; at night it breathes with difficulty like a sick person... When it is quiet, its peacefulness irritates; when it is violent, it beats against the shore, struggles and roars like a beast, and does not let one sleep... Its sharp odor penetrates to the very house and makes one feel nauseous... One cannot hide or run away from the sea. — It is everywhere, it hunts one... at times it fools one: it covers up with the fog as white as the snow on the mountains, and it seems that the sea disappears, it is no more there, but it writhes and groans and sighs under the fog...

O-la-la... O-na-na...

(To be continued.)

*) Musical instrument.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО ХОРИ.

Ми в Америці вже звикли подавати якусь цінну й добру гадку, щоби скоро її забути. Поговоримо про неї, попишемо, подискутуємо, а потім потроху починаємо забувати її та снувати вже нові пляни „доброго діла". Мудра народня поговірка говорить, що „добрими словами шлях до пекла вистелений". Отож ми говоримо гарні слова, снуємо добрі пляни, а на ділі все стелиться на тому шляху забуття, що веде до нашого національного пекла, до „тьми кромішньої" на полі нашого національного життя в Злучених Державах.

На сторінках „Свободи" обговорювався проєкт заснований в Злучених Державах союзу співацьких товариств. Ідея такого союзу ніби стріла підтримку й прихильне відношення тих, що стоять близько до українських співацьких організацій. Здавалося, що ця справа стоїть на добрій дорозі й згодом буде перевеаена в життя. Вже пропонувалися конкректні початки її. Пропонувалося дати концерт спочатку в Ню Йорку, а потім по инших більших містах, на якому співав би український хор, зведений з декількох окремих хорів.

Тому, що майже всі українські хори в Америці організовані й провадяться дяковчителями, то цілком зрозуміло, що диригенти цих хорів, себто дякоучителі, повинні були не лише сказати своє слово, але й практично перейти до здійснення пляну по влаштованню концерту збірними хорами. Це малоб стати мірилом того, на скільки наші дяковчителі в Америці дійсно цікавляться загально-національним життям української еміграції.

На превеликий жаль, наше дяковчительство не відозвалось на цю справу за виїмком одного п. Й. Букати з Перт Амбой, Н. Дж. Виходить, що коли хто з дяковчителів бере яку участь у національному життю, то хіба о скільки ходить о його громаду і то лише постільки, поскільки цього вимагають його інтереси в парохії. Виходить, що дяковчительству важко піднестися хоч на найнизчий щабель загально-національних інтересів, очевидно, крім дуже нечисленних одиниць. Дякоучительство не може цього зробити, або не хоче. Воно вже заплісніло в своїх вузеньких парохіяльних інтересах.

Ось основна причина, що ніхто з наших дяковчителів, крім одного, ані писнув у справі співацького союзу, що в великій мірі дотикалася їх самих. Кожен з них мовчав, очевидно, не маючи відваги вилізти зі своєї парохіяльної шкорлупинки на ширшу ниву нашого національного життя. Таксамо не меньшу тут ролю відгравала й зарозумілість наших дирігентів, а разом з тим і безпідставний страх, що „хтось викажеться ліпшим ніж я", або „чиїсь хористи будуть ліпше вивчені ніж мої", або хтось „зіпсує мені мій систем співу" і т. д. Так говорять між собою люди.

Правда, дуже важко влаштувати зїзд всіх українських хорів Америки, але цілком можливі до здійснення спільні концерти декількох хорів у певних округах. Візьмемо наприклад Ню Йорк, що з його околицями змігби зібрати до десяти хорів. Потім Шикаго, Дітройт, Пітсбург, Филаделфія і т. д. Для таких збірних, окружних концертів не стрічається такої великої трудности, як для всеамериканського. Коли їх не робиться, то це головно ізза недбальства дирігентів хорів та ізза тих причин, що я зазначив раніше. Ніхто не може здійснити співацького союзу, коли за цю справу не візьмуться самі дірігенти хорів. Біда лише, що ізза хоробливого розуміння своїх інтересів, та нерозуміння ваги раціональної постановки українських хорів й союзу їх в Америці, вони тікають від цієї справи, як чорт від ладану.

Вилізьте зі своїх парохіяльних закомірок, панове дирігенти, й візьміться до ширшої національної роботи на співочому українському полі! Покиньте фальшиве розуміння своїх власних інтересів та пожертвуйте для національної справи хоч крихітку свого особистого „я". А коли маєте які сумніви щодо такого Співацького Союза, то виступіть з ними.

Заберіть голос і критикуйте. Загал має право вимагати цього від вас.

І. Бондар.

—o—

МОЯ ПРОПОЗИЦІЯ.

Слідкуючи за звітами з життя українських організацій в старім краю, а саме кооперативних, сільсько-господарчих, добродійних, спортових і просвітно-наукових, бачимо, що всі вони опинилися в меньшім або більшім скрутнім положенню.

Берім, приміром, інвалідів або „Рідну Школу". Одне й друге потребує фінансової помочи. Рідна Школа немилосердно переслідувана, пльондрована й нищена Поляками.

Протести або погрози в сторону Ляхів ще замала поміч для наших інституцій в Рідному Краю.

Нам тут треба старатись дати головно **велику й сталу фінансову** поміч. Це найліпший спосіб, що може утримати Рідну Школу при життю й дати їй змогу істнувати.

Знаю, що на цю ціль, як і завжди, буде збірка серед наших людей в Америці. Підуть колядники з колядою й по части буде збірка по церквах.

Я, як бизнесмен-продавець обуви під ч. 216 9-та Евня в Ню Йорку, даю від себе пропозицію, котра може принесе фінансово якусь користь, а може послужити як взір і для бизнесменів.

Кождий Українець, купуючий у мене черевики, дістає 10 марок за одного доляра. Тому, хай секретарі місцевих товариств стараються зібрати ті марки від своїх членів, щоб передати їх до центрального комітету, або мені, а я їх відкуплю, а отримані цею дорогою гроші товариства можуть обернути на яку захочуть народну ціль.

Возьміть на увагу, що коли 100 наших людей закуплять у мене черевиків на 400 дол., то зі зібраних марок вплинулоб на народні цілі звиш 20 долярів, числячи по ½ ецнта за марку. Це дуже легко ввести в життя в такім місті, як Ню Йорк, де живе звиш 40 тисяч наших людий. Я перший годжусь завести в себе таку систему, а при тім зазначу, що ціни не підвищую і даю ґарантований товар.

Нехай і решта наших бизнесменів так зробить і заведе в себе цю пропозицію, то я певний, що самий Ню Йорк може достарчити великих фондів на наші народні потреби.

Василь Ґолда.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

РОСФОРД, О.

З панахиди на інвалідів.

На будову Дому Інвалідів у Львові зложили підчас панахиди за погибших героїв Укр. Армії, котру відправив в український грек.-кат. церкві о. Роман Крупа, слідуючі: по $1: Г. Кушнір, Н. Шевчук, М. Бобак, Д. Бобак, Л. Бобак, В. Поступак, П. Кушнір, М. Вайнар, Н. Винник, Павліна Михалік; Ів. Козак 75 цнт. Дрібними жертвами $8.25.

Разом зібрано $18. Гроші заслано до Обєднання.

Лев Бобак.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

— ДЕТРОЙТ, МИШ.

Памтник Тараса Шевченка в Детройт.

Минувшого року в місяцю квітню відбувся святочний концерт в честь Тараса Шевченка при співучасти п-ні Сальомеї Крушельницької та всіх зєдинених українських товариств міста Детройт.

Бажанням п-ні Сальомеї Крушельницької було, щоби чистий дохід з концерту віддати на побудовання памятника Тараса Шевченка в місті Детройт.

Виконавчий Комітет сего свята, в який входили: адвокат Йосиф Чарновський, д-р А. Т. Кібзей, о. Л. Сембратович, о. С. Побуцький, о. М. Кашуба, свящ. укр. прав. церкви, гр. М. Задоско та гр. Ал. Соколов, старався думку п-ні Сальомеї Крушельницької перевести в діло.

По довших стараннях Комітет одержав від майора міста позволення і місце в найгарнішим парку „Бел Айл" міста Детройт, щоби там поставити памятник Тараса Шевченка.

В короткому часі Комітет розішле відозви до всего укр. населення міста Детройт і візьметься до активної праці.

Слідіть отже за дальшими вістями.

Йосиф Чарновський,
Предсідник Екзекутиви.

Автомобіліст.

Корпанчук (переїхав прохожу жінку й старається розрадити її): Щастя ваше, що то я вас переїхав, а не хто інший, бо я лікар.

Іншим разом він переїхав якогось прохожого й каже:

— Дуже мені вас жаль. Та я вам заплачу відшкодування, лише нікому не кажіть, що я вас переїхав. Кілько жадаєте?

— А скільки ви платите звичайно? — питається переїханий, обтираючи собі порох із лиця.

—o—

Все її правда.

Задихані приходять на залізничий двірець Шпачок і його жінка, обвантажені клунками — та поїзд утікає їм зперед носа.

— Колиб ти так довго не збиралася була, то були би не спізнилися! — докоряє чоловік жінці.

— А колиб ти був так не спішився та не гонив, наче перегоновий кінь, то ми тепер не потребували би ждати цілих три години на найближчий поїзд!

ПОДЯКА

Я, низше підписана, складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за так скоре виплачення мені 1000 долярів по моїм мужу Миколі. Я не знала, що за добродійство наш Союз коли мій муж приступив до нього. Я також не знала, що це за добродійство наші братства. Бо в день похорону явилися члени з відзнаками і відпровадили мого мужа на місце вічного відпочинку. Це подобалося Українцям в цій місцевости в Геґвіч, а тому негайно по похороні я сама вписалася до орґанізації разом з иншими 5 женщинами й 4 мущинами. Сподіюсь, що ще більше Українців у цій місцевости стане членами У. Н. Союза. Я пізнала, що У. Н. Союз є рідним батьком для вдів і сиріт.

Також складаю сердечну подяку урядови місцевого відділу й членам за виплачення мені 100 дол. і за вінець, на котрім був напис: Братство св. о. Николая, від. 183 в Борнсайд, Шикаго, Ілл.

Катерина Масна.

З ЕМІГРАЦІЇ.

Віденський „Абенд" надрукував в ч. з дня 28, 29 листопада і 1 грудня м. р. сензаційні документи „уряду" УНР, долучуючи фотографії оригіналів. Є це листи „заступника голови Директорії і головного отамана війск УНР" Андрія Левицького до „пана міністра закордонних справ УНР". Абенд містить ці документи як такі, що стоять в тіснім звязку з переговорами в Букарешті і котрі доказують, що польсько-румунський воєнний союз в порозумінню з англійською й французькою дипльоматією підготовляють напад на Україну. Сам „уряд" УНР називає Абенд Петлюрівською бандою, яка за Юдин гріш здібна на всяке лайдацтво.

В Листі з дати 10. березня 1928 повідомляє Левицький „міністра закордонних справ" про побіду Пілсудського при виборах до польського сойму, про його радість з приводу тої побіди й про те, що він зложив з тої нагоди Пілсудському ґратуляції.

„...Я не в силі вам передати цого, як сильне й глибоке вражіння зробили мої слова на п. маршала. Відповідь його була така щира й сердечна, що мене до глибини зворушила, коли він сказав, що недалека вже хвиля, коли він мені ґратулюватиме з побідою в Київі".

В листі з 17. березня ц. р. інформує К. Мацієвич А. Левицького про справи в Румунії, про це, як то українська місія переправляє по наказу ґен. Безручка людей через кордон на Україну. А дальше пише:

...„У міністерстві війни я порушив справу формування на території Румунії військових частин армії УНР. та говорив також про справу евентуального переправлення частин із Югославії у Румунію. Принціпово на це міністерство дало свою згоду; заявлено мені, що коли цього вимагатиме потреба, то буде нам віддано у наше розпорядження одну казарму в м. Кишиньові. Далі заявлено мені, що все потрібне до еквіпіровки також буде видано".

В листі з дати 22. червня А. Левицький втаємничує „міністра закордонних справ" про наради, які мають відбутися в Румунії:

...„У Букарешті мають відбутися наради представників ґен. штабів Румунії та Польщі, при участи представників Франції та Англії. Ці наради мають відбутися згідно постанові конференції ґен. штабів королівства Румунії та річи посполитої польської, яка відбулась в останньому у Варшаві. На цих нарадах розбиратиметься технічні питання військової інтервенції на Україні. Пан маршал Пілсудський персонально вибирається на ті наради, та на його бажання одночасно туди поїде теж представник ґен. штабу армії УНР".

В листі з 19. серпня ц. р. подає Левицький „міністру зсправ" плятформу, яку він мав встановити з Пілсудським, а на яку буде припущений представник УНР до участи з нарадах ґен. штабів в Румунії.

...„Саме для нас важним є питання, що торкається перебування польсько-румунської армії на території України. Тут йде діло про це, що давніше Румуни заступали погляд, що лише обмежене число української армії може бути формоване на території України, та що її командування мусить підчинятися мурунському генштабові. За те згідно нашим умовам з річипосполитою польською та згідно постанові союза України з Польщею з 1920 р. на території України та вся військова влада підчиняється лише українському урядові, а навіть в адміністраційному зрозумінні етапно-адміністраційні військові установи польської армії підчиняються головному командантові української, армії, головно на цих фронтах, де розташовано армію УНР. Таким чином погляди румунського ґенштабу з постановами польсько-української умови собі противорічать. Пан маршал Пілсудський приняв мій погляд, що на території України не може бути ніяких обмежень, що торкається мобілізування української армії, що командування українською армією тільки в оперативному розумінні підлягатиме спільному ґенштабові, у котрому засідатимуть теж і представники армії УНР".

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПАСАЙК, Н. ДЖ.

Товариство Українська Січ, відділ 182 У. Н. Союза в Кліфтон, Н. Дж., святкує цього року 10-літний ювилей свого заложення.

З нагоди цього ювилею відбудеться величавий концерт в суботу, дня 2. лютого 1929 р. Початок о 7 год. вечером в салі Руської Народної Організації 159 4-та вул., Пасейк, Н. Дж.

На цьому концерті буде співати місцевий хор Драматичного Кружка при Українській Прав. Церкві, як також і позамісцеві співаки: український баритон Михайло Зазуляк та п-на Славка Білоруська, українська солістка. Програма буде обширнійша.

Український Народе Пасейку, Кліфтон і околиці! Дня 19. січня 1919 р., коли на наших рідних землях, на нашій любій вітчині Україні шаліла боротьба за державне визволення Українського Народу, в Кліфтоні основувалось „Товариство Українська Січ", відділ 182 У. Н. Союза. За 10 літ свого істнування наше Товариство давало матеріяльну поміч своїм членам, утираючи багатьом сльози. Воно давало допомогу не лише своїм членам, але й нашому Рідному Краєви.

При кождій нагоді наше товариство протестувало проти зайдів на українській землі, давало поміч інвалідам, сиротам, Рідній Школі й другим українським установам.

Тому сьогорічний ювилей „Товариства Української Січи" хай буде славним святом і ми віримо, що на цім святі не бракне ані одного Українця й ані одної Українки з міста Пасейк та його околиць. Зробім це Товариство осередком українського життя в Пасейку й околиці. Взиваємо ще раз всіх Українців і Українок прибути на це велике свято, щоб своєю присутністю звеличати його та почути милі нам мельодії української пісні.

Товариство Українська Січ, від. 182 У. Н. С. просить Братства, Товариства й Кружки, щоби на цей день стрималися від всяких підприємств.

Ювилейний Комітет Тов. Укр. Січи в 182 У. Н. С.

Михайло Швець,
Григорій Яськів,
Іван Роздзябик.

ПОДЯКА.

Я нижче підписаний, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за уділення мені вже другим наворотом запомоги у висоті 75 долярів. Вже два роки лежу хорий на сухоти. Положення моє страшне. В дома жінка з дрібними дітьми живуть у великій нужді, тому ця допомога стала для мене великим порятунком в моїм безвихіднім положенню.

Дорогі Сестри й Браття!

Що У. Н. Союз опікуєт допомагає своїм членам, но по мені самім. Тож н[illegible] гайтесь від вступлення в члени У. Н. Союза.

Таксамо складаю щиру подяку урядникам нашого 64 від. тов. ім. Тараса Шевченка в Патерсон, Н. Дж., що були так добрі і прихилилися до [illegible] просьби.

Павло Похмурський.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за грудень 1928 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	397.56	110.	30.34
2.	195.79	111.	47.51
3.	82.32	112.	164.85
4.	98.00	113.	94.81
5.	90.55	114.	61.79
6.	85.18	115.	21.98
7.	191.95	116.	68.98
8.	202.24	117.	85.69
9.	142.41	118.	75.62
10.	184.06	119.	31.99
11.	7.93	120.	151.96
12.	114.32	121.	98.48
13.	45.96	122.	65.43
14.	73.52	123.	121.33
15.	48.94	124.	95.02
16.	42.72	125.	18.13
17.	29.12	126.	84.07
18.	116.11	127.	115.27
19.	10.99	128.	62.01
20.	177.83	129.	33.98
21.	63.51	130.	201.86
22.	89.75	131.	35.89
23.	45.33	132.	141.25
24.	124.11	133.	169.95
25.	47.95	134.	43.93
26.	37.47	135.	125.40
27.	37.39	136.	157.42
28.	172.25	137.	170.72
29.	164.30	138.	51.68
30.	78.75	139.	86.18
31.	149.04	140.	56.70
32.	44.39	141.	24.90
33.	68.90	142.	125.25
34.	121.05	143.	25.99
35.	18.92	144.	57.10
36.	76.10	145.	52.56
37.	70.41	146.	113.67
38.	237.58	147.	419.91
39.	127.95	148.	12.76
40.	37.51	149.	43.67
41.	83.42	150.	23.99
42.	120.13	151.	79.99
42.	71.07	152.	79.95
44.	168.63	153.	20.33
45.	205.70	154.	43.29
46.	45.52	155.	352.51
47.	27.21	156.	109.05
48.	51.41	157.	47.07
49.	19.16	158.	18.58
50.	38.00	159.	77.48
51.	56.31	160.	85.73
52.	43.45	161.	126.31
53.	53.98	162.	50.54
54.	24.66	163.	107.81
55.	57.73	164.	92.34
56.	118.76	165.	110.57
57.	115.69	166.	10.07
58.	107.03	167.	51.13
59.	154.64	168.	171.64
60.	19.96	169.	48.87
61.	66.64	170.	188.14
62.	68.91	171.	46.67
63.	269.73	172.	33.11
64.	77.89	173.	29.52
65.	310.76	174.	34.14
66.	117.85	175.	128.43
67.	144.43	176.	45.49
68.	39.80	177.	64.96
69.	101.78	178.	42.48
70.	272.87	179.	183.19
71.	12.73	180.	8.63
72.	57.15	181.	142.64
73.	99.79	182.	134.14
74.	60.99	183.	117.46
75.	116.41	184.	7.33
76.	261.64	185.	95.1
77.	94.17	186.	65.18
78.	157.09	187.	54.66
79.	3.81	188.	27.37
80.	35.24	189.	45.10
81.	141.79	190.	11.10
82.	60.78	191.	83.65
83.	94.89	192.	63.47
84.	26.83	193.	169.46
85.	132.59	194.	18.44
86.	192.39	195.	38.10
87.	110.56	196.	42.42
88.	6.55	197.	36.77
89.	44.12	198.	66.17
90.	244.82	199.	11.26
91.	236.32	200.	83.17
92.	19.68	201.	55.82
93.	52.87	202.	33.51
94.	191.71	203.	93.16
95.	66.67	204.	90.49
96.	174.17	205.	23.36
97.	80.04	206.	350.75
98.	158.25	207.	50.79
99.	164.94	208.	36.00
100.	86.11	209.	120.54
101.	59.90	210.	34.74
102.	340.63	211.	139.76
103.	67.36	212.	30.38
104.	205.24	213.	303.71
105.	168.99	214.	48.97
106.	226.33	215.	36.90
107.	60.88	216.	37.87
108.	99.48	217.	368.18
109.	83.49	218.	295.77

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
219.	55.99	305.	77.26
220.	127.83	306.	21.76
221.	373.15	307.	32.29
222.	21.11	308.	106.24
223.	178.97	309.	50.12
224.	7.76	310.	43.85
225.	35.51	311.	15.37
226.	21.04	312.	64.16
227.	77.34	314.	12.35
228.	52.26	315.	16.78
229.	237.66	316.	238.51
230.	244.26	317.	103.00
231.	54.48	318.	116.68
232.	61.82	319.	29.10
233.	65.13	320.	95.91
234.	165.08	321.	121.85
235.	138.30	322.	30.02
236.	99.92	323.	53.07
237.	152.04	324.	123.90
238.	78.93	325.	49.42
239.	212.34	326.	153.50
240.	13.09	327.	39.39
241.	85.14	328.	16.17
242.	137.36	329.	17.07
243.	98.43	330.	99.42
244.	34.37	331.	47.56
245.	133.10	332.	71.81
246.	38.31	333.	94.20
247.	248.12	334.	157.69
248.	62.16	335.	54.98
249.	31.35	336.	173.75
250.	19.20	337.	15.39
251.	142.99	338.	228.89
252.	55.35	339.	67.89
253.	77.09	340.	23.18
254.	132.02	341.	74.91
255.	78.26	342.	173.62
256.	30.40	343.	22.05
257.	51.06	344.	50.36
258.	37.75	345.	114.07
259.	159.29	346.	26.67
260.	20.72	347.	46.06
261.	17.58	348.	14.32
262.	49.14	349.	63.41
263.	78.08	350.	72.88
264.	20.38	351.	42.97
265.	42.58	352.	61.01
266.	92.38	353.	21.62
267.	49.58	354.	33.62
268.	74.45	355.	54.11
269.	46.22	356.	29.62
270.	156.28	357.	36.32
271.	45.58	358.	46.40
272.	8.03	359.	26.06
273.	109.18	360.	54.04
274.	150.81	361.	316.53
275.	86.87	362.	31.52
276.	419.59	363.	134.28
277.	76.20	364.	255.05
278.	53.49	365.	91.02
279.	9.28	366.	13.90
280.	111.72	367.	221.40
281.	25.82	368.	23.09
282.	188.67	369.	152.43
283.	115.30	370.	210.88
284.	28.27	371.	117.61
285.	44.75	372.	21.44
286.	74.38	373.	23.83
287.	7.98	374.	19.64
288.	207.50	375.	26.40
289.	33.31	376.	11.81
290.	50.87	377.	8.93
291.	29.46	378.	17.12
292.	266.82	379.	57.80
293.	42.53	380.	18.40
294.	46.10	381.	36.05
295.	204.69	382.	15.88
296.	230.06	383.	32.48
297.	16.01	384.	100.37
298.	45.90	385.	204.18
299.	78.88	388.	202.99
300.	296.70	392.	18.48
301.	112.03	393.	28.32
302.	8.76	396.	83.36
303.	58.25	400.	62.85
304.	40.76	401.	30.26

З місячних вкладок старих родів обезп. $31,744.18

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
7.	1,34	92.	2.52
10.	90	94.	14.77
16.	2.31	97.	17.17
25.	10.15	100.	2.00
26.	10.96	102.	10.23
28.	96	106.	3.26
29.	3.25	110.	7.76
31.	9.58	112.	6.84
34.	4.76	113.	2.00
37.	1.61	130.	13.53
38.	11.07	131.	5.49
44.	3.69	133.	4.97
56.	4.52	137.	7.07
58.	3.55	138.	4.46
59.	17.27	142.	2.67
64.	4.67	143.	2.57
65.	9.18	144.	6.66
67.	2.68	147.	8.70
75.	1.96	151.	1.86
78.	4.56	155.	3.23
83.	8.55	160.	27.47
84.	2.41	163.	8.50
85.	4.17	167.	5.63
87.	9.01	168.	2.16
91.	2.77	177.	22.35

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
179.	2.67	292.	21
181.	2.06	295.	8.51
183.	2.04	301.	2.13
195.	6.89	308.	2.16
204.	4.45	309.	6.77
206.	18.48	322.	2.04
211.	8.31	323.	4.19
213.	3.56	324.	2.41
217.	18.09	326.	11.73
218.	2.56	332.	2.45
221.	7.17	333.	2.45
229.	3.68	336.	5.49
235.	2.16	337.	90
237.	5.27	338.	9.32
239.	29.18	344.	4.48
242.	2.85	346.	7.51
245.	8.66	350.	1.70
246.	1.29	357.	1.66
247.	9.73	361.	7.39
248.	1.71	363.	5.69
266.	10.29	366.	4.73
267.	4.77	371.	3.57
271.	3.86	372.	11.84
276.	6.58	382.	2.16
278.	1.35	383.	3.66
281.	19.47	385.	13.92
284.	3.47	388.	5.19

З місячних вкладок нових родів обезп.	$ 669.61
За календар на 1929	3,914.70
Разом від членів	$36,328.49
Процент від морґечів	8,954.04
Процент від бондів	242.37
Процент з банків	1,848.01
Зворот коштів А. П. К.	51.50
До фонду резервового за рент офісів У.Н.С.	600.00
Свобода зворот позички	3,000.00
Сплати морґечів	4,077.50
Сирітські части по бл. п.:	
Марія Ярош, в. 223	250.00
Васько Шевчик, в. 255	200.00
Лазар Череп, в. 276	234.87
Олекса Голод, в. 363	800.00
Семен Гунчак, в. 217	133.34
Анна Шведюк, в. 276	900.00
Іван Рафель, в. 295	350.00
В. Цілінський, в. 81	50.00
Анаст. Саляк, в. 112	1,000.00
Ізидор Додек, в. 14	400.00
Ст. Каратник в. 158	350.00
Тадей Кузяк, в. 10	166.67
О. Валіґурський, в. 369	400.00
Мик. Соловій, в. 259	800.00
Мих. Фільо, в. 26	800.00
Разом	$61,936.79

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Петро Новосад в. 301	50.00
Стефан Бованко, в. 7	1,000.00
Марія Лущ, в. 7	500.00
Демко Цап, в. 102	1,000.00
Григ. Курко, в. 277	1,000.00
Олекса Лещик, в. 28	1,000.00
Ол. Левицький, в. 99	1,000.00
Теодор Марків, в. 385	500.00
Ева Пачута, в. 71	991.66
Анна Дуфала, в. 193	1,000.00
Антін Кость, в. 300	500.00
Марія Ярош, в. 223	500.00
Йосифа Ярема, в. 218	1,000.00
Васько Шевчик, в. 255	500.00
Маріян Візман, в. 157	1,000.00
Григ. Снігур, в. 157	1,000.00
Лазар Череп, в. 276	957.64
Микола Годяк, в. 96	1,000.00
Олекса Голод, в. 363	1,000.00
Михайло Яцула, в. 7	1,000.00
Семен Гунчак, в. 217	1,000.00
Микола Масний, в. 183	1,000.00
Анна Шведюк, в. 276	1,000.00
Іван Рафель, в. 295	350.00
В. Цілінський, в. 81	50.00
Он. Ільчишин, в. 197	250.00
Анаст. Саляк, в. 112	1,000.00
Юстина Баволяк, в. 12	1,000.00
Ізидор Додек, в. 14	500.00
Ст. Каратник, в. 158	500.00
Мих. Мурин, в. 77	1,000.00
Тадей Кузяк, в. 10	1,000.00
Гр. Олійник, в. 5	500.00
О. Валіґурський, в. 369	776.00
Мик. Соловій, в. 259	800.00
Іван Мацько, в. 186	1,000.00
Мих. Фільо, в. 26	1,000.00
Мих. Угорчак, в. 315	982.26

Запомоги з фонду запомогового:

Ігнатій Яцук, в. 5	50.00
Катер. Тузінська, в. 34	25.00
Ст. Чорнянський, в. 38	100.00
Теодор Катулька, в. 48	75.00
Мих. Уріцак, в. 61	50.00
П. Похмурський, в. 64	75.00
Анна Юган, в. 77	25.00
Стефан Кузмяк, в. 86	50.00
Василь Плішка, в. 123	75.00
Анастазія Ферей, в. 146	50.00
Юрій Манко, в. 149	50.00
Ярмило Майбук, в. 162	75.00
Дмитро Музика, в. 209	75.00
Іван Чучман в. 221	75.00
Олекса Кудла в. 239	75.00
Матей Шебест, в. 300	75.00
Гавриїл Яцишин, в. 324	75.00
Н. Брезіцький, в. 370	50.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

П. Стожицький, в. 78	802.98
Теодор Бандура, в. 217	100.00
Юлія Підлипчак, в. 4	223.22
Волод. Бочар, в. 136	600.00
Стефан Кузьма, в. 300	354.00
Лука Михальчук, в. 195	90.49
Анна Одвард, в. 218	400.00
Марія Гецi, в. 85	121.00

Виплати з фонду народного:

Свобода за діточий магазин	327.84

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,990.30
Свобода за календар	4,086.30
Свобода за праці, друки і т. п.	910.98
Платня гол. уряду	550.00
Бонди гол. урядників на рік 1929	300.00
Інвентар У. Н. С.: бюра, шафи і т. п.	599.90
Перенос до резервового фонду як рент	600.00
Рент за офіси У. Н. С. за листопад	75.00
Адвокат за контракти при будові дому	75.00
Гол. лікар за квартал	37.50
Кошти подорожі гол. предсідателя	36.64
Переплетня місячних книг за рік	19.10
За печатки для відділів	7.50
Видатки канцелярійні: почта, телеф. і т. п.	48.23
Кошти будови дому У. Н. Союза	20,874.87
Разом	$66,563.41

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. листопада остала	$364,653.76
Прихід за грудень	61,936.79
Разом	$426.590.55
Розхід за грудень	66,563.41
Готівка з кінцем міс. грудня остає	$360,027.14

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 360,027.14
Морґечі	1,041,164.00
Бонди	476,123.80
Реальність	155,241.89
Разом	$2,032,556.83

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,406,210.82
„ резервовий	296,787.11
„ запомоговий	62,167.27
„ адміністрац.	42,919.36
„ народний	9,278.47
„ конвенційний	35,177.75
„ сирітський	180,016.05
Разом	$2,032,556.83

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за грудень 1928 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	24.75	26.	3.60
2.	19.40	27.	2.05
3.	12.85	28.	25.70
4.	2.70	29.	19.80
5.	7.65	30.	8.55
6.	2.50	31.	21.85
7.	28.13	34.	22.30
8.	14.63	35.	2.48
9.	24.30	36.	25
10.	5.85	38.	23.40
12.	2.05	39.	9.00
13.	3.60	40.	5.40
14.	1.85	41.	4.50
15.	7.20	42.	9.23
16.	12.30	43.	6.15
17.	2.95	44.	22.50
18.	9.90	45.	13.27
20.	7.65	46.	50
21.	7.88	47.	2.55
22.	16.88	50.	5.40
23.	2.50	51.	1.60
24.	16.65	52.	75
25.	1.60	53.	6.53

Відділ	Заплатив
54.	50
55.	7.20
56.	20.70
57.	8.55
58.	12.60
59.	14.90
60.	1.58
61.	5.63
62.	6.10
63.	26.10
64.	5.75
65.	32.40
66.	3.15
67.	15.58
68.	2.25
69.	8.80
70.	24.30
72.	8.10
73.	7.20
74.	1.80
75.	19.35
76.	32.85
77.	7.65
78.	2.05
80.	4.28
81.	7.65
82.	5.40
83.	12.38
85.	13.30
86.	7.20
87.	14.85
88.	90
89.	3.60
90.	28.80
91.	24.55
93.	3.85
94.	12.60
95.	6.30
96.	11.70
97.	10.80
98.	7.90
99.	20.50
100.	7.20
102.	26.55
103.	3.65
104.	21.40
105.	10.60
106.	4.30
107.	7.20
108.	7.65
109.	11.48
110.	90
112.	14.65
113.	5.85
114.	7.65
115.	25
116.	8.80
117.	2.25
118.	3.20
120.	17.58
121.	13.30
123.	10.35
124.	14.20
126.	2.70
127.	10.35
128.	8.60
130.	8.55
131.	5.40
132.	18.45
133.	7.43
135.	6.30
136.	18.00
137.	20.93
139.	3.85
140.	90
141.	68
142.	13.05
144.	2.25
145.	1.80
146.	8.55
147.	57.15
148.	4.30
149.	7.65
150.	1.15
151.	7.65
152.	3.85
153.	2.25
155.	50.85
156.	10.35
158.	1.15
159.	9.45
160.	11.95
161.	11.30
162.	4.30
163.	9.45
164.	8.10
165.	2.95
155.	1.58
167.	3.60
168.	22.95
170.	10.35
171.	25
172.	1.60
173.	2.65
174.	3.85
175.	10.35
176.	3.45
177.	6.30
179.	[illegible]
181.	14.20
182.	9.90
18..	3.60
185.	5.25
188.	2.50
189.	4.00
191.	3.45
192.	2.70

Відділ	Заплатив
193.	8.10
196.	2.95
197.	90
198.	2.95
200.	11.70
201.	4.65
203.	6.55
204.	3.40
205.	4.75
206.	46.35
207.	4.05
208.	1.80
209.	12.85
210.	4.75
211.	9.00
212.	1.80
213.	22.05
214.	9.90
217.	35.10
218.	36.90
219.	4.95
220.	17.10
221.	18.68
223.	23.20
224.	1.35
226.	2.70
227.	4.05
228.	5.00
229.	21.40
230.	22.50
231.	7.88
232.	5.65
233.	25
234.	28.60
235.	6.30
236.	4.50
237.	17.78
238.	2.95
239.	22.50
241.	7.20
242.	12.85
243.	18.00
244.	3.00
245.	16.65
246.	3.38
247.	27.75
248.	5.65
250.	1.35
251.	11.95
252.	5.20
253.	2.70
254.	3.60
255.	1.60
257.	2.93
258.	5.00
259.	17.55
260.	2.70
261.	2.05
262.	6.75
263.	6.30
264.	2.95
265.	2.25
266.	3.15
267.	3.60
268.	6.10
269.	3.85
270.	18.90
271.	3.15
373.	11.25
274.	10.80
275.	7.20
276.	56.05
277.	68
278.	9.70
281.	3.15
282.	25.65
283.	7.20
284.	2.25
285.	4.50
286.	1.80
288.	26.33
289.	3.60
290.	4.30
292.	21.60
293.	1.35
294.	4.95
295.	19.80
296.	13.05
297.	3.75
298.	6.75
299.	3.15
300.	19.57
301.	11.48
302.	75
305.	2.50
306.	50
307.	3.45
308.	18.00
309.	2.70
310.	5.85
312.	8.80
314.	1.60
316.	21.83
317.	10.80
318.	6.75
320.	8.35
321.	16.90
323.	9.00
324.	9.40
326.	16.90
327.	4.05
328.	2.70
330.	3.85
331.	6.55
332.	6.30
333.	9.70
334.	12.88

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
335.	4.75	362.	8.60
336.	16.30	363.	18.00
337.	1.15	364.	17.78
338.	24.30	365.	12.15
339.	9.45	366.	2.00
341.	5.18	367.	12.38
342.	27.00	368.	1.60
343.	2.50	369.	24.55
344.	5.20	370.	8.35
345.	13.50	371.	13.95
346.	4.50	372.	50
347.	5.00	374.	4.73
349.	2.95	378.	2.25
350.	2.48	379.	3.60
351.	5.05	380.	4.50
352.	8.10	381.	3.60
355.	3.38	383.	3.15
356.	75	384.	13.95
357.	4.05	385.	21.83
358.	3.15	388.	14.18
359.	3.40	396.	12.68
360.	9.70	401.	3.83
361.	23.40		

З місячних вкладок	$3,117.28
Процент від морґечів	450.00
Процент від бондів	75.00
Процент з банків	426.34
Разом	$4,068.62

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.

Волод. Верещак, в. 388	306.00
Анна Дідилівська, в. 76	93.00
Ґелена Карпишин, в. 58	22.00
Йосиф Федорів, в. 159	400.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	275.00
Річи та шафи на акта	528.00
Свобода за праці і магазин Мол. Деп.	795.66
Оправа місячних книг	15.60
Адміністраційні видатки	19.98

Інвестиції:

Інвестовано в міських бондах	19,305.00
Процент на бондах	131.94
Разом	$21,892.18

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. листопада остала	$88,738.01
Прихід за грудень	4,068.62
Разом	$92,806.63
Розхід за грудень	21,892.18
Готівка з кінцем міс. грудня 1928 остає	$70,914.45

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$70,914.45
Морґечі	40,100.00
Бонди	36,623.00
Разом	$147,637.45

Стан довжний:

Фонд посмертний	$112,435.12
„ адміністрац.	35,202.33
Разом	$147,637.45

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

ЗНОВУ РЕЦЕПТА.

Якийсь „знаток" українських справ пописується від якогось часу в часописі „Курєр Варшавскі". Мірою його знання може бути між іншим пояснення скорочення УНДО, яке у нього виходить: "Ukraińskoje narodnoje demokraticzeskoje Objednanje". Стверджує також (від чогож знаток), що історія українських партійних рухів сягає передвоєнних часів, бо вже в 1914 р. мали Українці три політичні партії. Обслинивши в кретиноватозлосливий спосіб українські до — і повоєнні партії, спиняється на конечности для польської рації стану покликання до життя угодової партії, бо: „УНС" що був рухом, опертим на здорових основах і викликаним через само життя, бо виріс на угодових постулятах Гуцулів, є тепер в стадії цілковитого занепаду". От льогіка: і сам здоров ріс — і сам занепав! А що знаток впрочім згідно з фактичним станом — вину недостачі української угодової партії приписує польській суспільности, тож щоб пособити цій справі, дає від себе вказівку: „Кільканацять засудів смерти по спіцнім слідстві і скорім суді, з рівночасним виконанням цих засудів без вичікування можливости „уласкавлення" — успокоюби в значній мірі цих, що заедно спекулюють на толеранцію польської справедливости". „Бо українська душа має ту основну ціху, що її роззухвалює безкарність і так звана „мягка рука" — торочить у двацятому столíттю, в столичному щоденнику свою двошпальтову статтю під заголовком: „З червенской земі" автор, що „приїхавши з Росії, ходив у Станиславові до гімназії".

